

Wrocław, 28 czerwca 2016 roku

WK.WR.40.14.2016.439.J

**Pani
Bożena Komarowska
Dyrektor Gminnego Centrum
Kultury w Żórawinie**

**Al. Niepodległości 6
50-020 Żórawinie**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561), przeprowadziła w okresie od 23 maja do 6 czerwca 2016 r. kontrolę gospodarki finansowej Gminnego Centrum Kultury w Żórawinie.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń 6 czerwca 2016 r. i pozostawionym w jednostce.

Kontrola wykazała, że obok obowiązków i zadań realizowanych prawidłowo, wystąpiły następujące nieprawidłowości i uchybienia:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Stwierdzono 4 przypadki ujęcia dowodów księgowych z grudnia 2015 r. na łączną kwotę 2.164,75 zł (za energię elektryczną i wywóz nieczystości) w księgach rachunkowych roku następnego. Było to niezgodne z art. 6 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), który stanowi, że *W księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.*

Bilans oraz rachunek zysków i strat wg stanu na 31 grudnia 2015 r. zostały sporządzone 30 maja 2016 r., co było niezgodne z art. 52 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości stanowiącym, że *Kierownik jednostki zapewnia sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego i przedstawia je właściwym organom, zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy.*

W rachunku zysków i strat sporządzonym na 31 grudnia 2015 r., wykazano w pozycjach *A.I Przychody netto ze sprzedaży* i *B.VI Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników* odpowiednio kwoty 29.129,34 zł i 136.431,80 zł, zaś z ewidencji księgowej wynikało, że powinny być

wykazane odpowiednio kwoty 29.759,41 zł (różnica 630,07 zł) i 134.697,80 zł (różnica 1.734,00 zł). Z zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych określonych w powołanym zarządzeniu w sprawie zasad (polityki) rachunkowości wynika, że *Podstawą sporządzenia (...) rachunku zysków i strat, (...) są księgi rachunkowe*, art. 4 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, stanowi, że *Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną*.

Nie przeprowadzono w 2015 r. inwentaryzacji rocznej składników majątkowych metodą spisu z natury środków trwałych oraz wyposażenia w użytkowaniu, pomimo że, Dyrektor GCK zarządzeniem nr 2/2015 z 11 grudnia 2015 r. zarządziła przeprowadzenie inwentaryzacji składników majątkowych według stanu na 15 grudnia 2015 r. Czynności inwentaryzacyjne środków trwałych, wyposażenia ograniczyły się tylko do spisania tych składników na arkuszach spisu z natury, co było niezgodne z § 1 ust. 3, 4, 5 i 6 Instrukcji inwentaryzacyjnej GCK w Żórawinie wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora GCK nr 1/2013 z 1 marca 2013 r., który stanowi, że *Spisem z natury ustala się stan aktywów: stan gotówki - o ile została zgromadzona, stan środków trwałych w eksploatacji, stan wyposażenia placówki, stan materiałów magazynowych. Metody inwentaryzacji: w Gminnym Centrum Kultury w Żórawinie obowiązuje metoda pełna, polegająca na ustaleniu stanu rzeczywistego na dzień inwentaryzacji wszystkich składników majątkowych. Przy ustalaniu terminu spisów poszczególnych składników majątku należy stosować następujące zasady: środki trwałe, wyposażenie w użytkowaniu, ewentualne środki pieniężne – co roku na dzień 31 grudnia. Inwentaryzacja roczna będzie spełniona, jeżeli rozpocznie się na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego i zakończy się z dniem 31 grudnia br., okres rozliczenia dokumentacji inwentaryzacyjnej tj. przedłożenia protokołu końcowego ustala się do 15-ego dnia stycznia następnego roku*. Powyższym naruszono również art. 26 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że *Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczanych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie – drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic*.

W GCK nie zinwentaryzowano na dzień 31 grudnia 2015 r. drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości zobowiązań ujętych na kontach zespołu 2 oraz sald kont zespołu 8, co stanowiło naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że *Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości (...) i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie*

z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

W zakresie realizacji planu finansowego

Operacje gotówkowe polegające na pobieraniu i gromadzeniu środków pieniężnych z tytułu odpłatności za wynajem świetlic wiejskich oraz wyposażenia sprzętu nagłaśniającego, a także kaucji zabezpieczających nie ewidencjonowano w księgach jednostki. W 2015 r. z tego tytułu pobrano środki pieniężne w łącznej kwocie 29.759,41 zł, które po pobraniu odprowadzono na rachunek bieżący jednostki zbiorczo w okresach nawet trzymiesięcznych. Powyższe było niezgodne z art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, które stanowią, że *zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.*

Jednostka nie posiadała regulacji wewnętrznych w powyższym zakresie. Tymczasem z art. 8 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości wynika, że *dokonując wyboru rozwiązań dopuszczonych ustawą i dostosowując je do potrzeb jednostki należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich operacji gospodarczych (...) a jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą przyjętą przez nią zasady rachunkowości.* Nieopisanie procesu gromadzenia środków pieniężnych i ich przechowywania, a następnie odprowadzenia do banku zbiorczo bez określenia terminów ich wpłat było niezgodne z art. 68 ust. 1 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), ponieważ *kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy a zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki.*

Przekazanie w 2015 r. odpisu na rachunek bankowy ZFŚS nastąpiło po terminach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2015 r., poz.111), tj. 75% odpisu w kwocie 9.913,74 zł przekazano 9 czerwca zamiast do 31 maja 2015 r., a pozostałe 25% odpisu w kwocie 3.304,58 zł przekazano 16 października zamiast do 30 września 2015 r.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Dyrektor GCK na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) oraz Główny Księgowy na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Dyrektor, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) ujmowania w księgach rachunkowych i wykazywania w sprawozdaniu finansowym zdarzeń, w tym operacji gospodarczych, zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy,
 - b) ujmowania w księgach rachunkowych GCK wszystkich osiągniętych, przypadających na jej rzecz przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczącymi danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy,
 - c) prowadzenia ksiąg rachunkowych rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco, stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy,
 - d) zapewnienia sporządzania rocznego sprawozdania finansowego przez kierownika jednostki nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego, stosownie do art. 52 ust. 1 ustawy.
2. Przeprowadzanie inwentaryzacji w sposób zgodny z instrukcją inwentaryzacyjną wprowadzoną zarządzeniem Dyrektora GCK nr 1/2013 z 1 marca 2013 r. oraz regulacjami zawartymi w art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 powołanej ustawy o rachunkowości.
3. Uregulowanie procesu pobierania, przechowywania oraz odprowadzania środków pieniężnych pobranych tytułem odpłatności za wynajem świetlic wiejskich oraz wyposażenia sprzętu nagłaśniającego stosownie do art. 8 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości oraz art. 68 ust. 1 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).
4. Przekazywanie odpisu na rachunek bankowy ZFŚS w terminach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 800).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy

organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan Jan Żukowski
Wójt Gminy Żórawina